

Beeld als historische bron (A004000)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege excursie zelfstandig werk werkcollege
----------------	------------	------	--

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Van Bruaene, Anne-Laure	LW03	Verantwoordelijk lesgever
Belaen, Johan	LW03	Medewerker
Vandersmissen, Jan	LW03	Medewerker
Bevernage, Berber	LW03	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de geschiedenis	5	A
Keuzepakket Geschiedenis	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Methodologie
Iconografie
Iconologie
Schilderijen
Prenten
Foto's
Film
Karikaturen

Situering

Methodologische inleiding op het gebruik van beelden als historische bron.

Inhoud

Inleiding op iconografische theorieën en modellen toegespitst op de historische discipline.
Beknopte geschiedenis van beeldmedia.
Analyse van diverse types van beelden als historische bron. Er worden minstens 3 van de onderstaande beeldtypes behandeld:

- Tekeningen
- Schilderijen
- Gedrukte prenten
- Heraldiek
- Foto's
- Bewegende beelden (non-fictiefilm)
- Karikaturen in massamedia

Voor de premoderne periode ligt de focus op de beeldende kunsten van de Nederlanden, o.a. religieuze schilderkunst, genretaferelen, familieportretten en propagandaprenten. Voor de moderne en hedendaagse periode ligt de focus op oorlogs-, familie- en koloniale fotografie.

Overzicht van internationale en nationale vindplaatsen van historische beeldbronnen.

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op bepaalde eindcompetenties van "Overzicht van de historische kritiek", "Geschiedenis van de middeleeuwen", "Geschiedenis van de vroegmoderne tijd", "Geschiedenis van de moderne en hedendaagse tijd", "Geschiedenis van België" en aan de hieraan gekoppelde "Heuristiek"-vakken.

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in de methodologie van de geschiedenis.
- 2 Basiskennis hebben van de diversiteit aan bronnen en wetenschappelijke literatuur voor een historisch onderzoek en de specifieke expertise vereist om bronnen te lezen en te interpreteren.
- 3 Kwantitatieve en kwalitatieve methoden en technieken kritisch kunnen toepassen.
- 4 In functie van een specifieke historische vraagstelling de meest geëigende brontypes kunnen aanwijzen.
- 5 Een heuristische methode en historisch bibliografisch onderzoek kunnen verantwoorden aan de hand van wetenschappelijke criteria.
- 6 Zich bewust zijn van het belang van wetenschappelijke integriteit.
- 7 Historisch onderzoek en het eigen historisch handelen te contextualiseren en te interpreteren binnen een maatschappelijk referentiekader.
- 8 Eigentijdse ontwikkelingen interpreteren vanuit een historisch-comparatief perspectief.
- 9 Getuigen van cultuurgevoeligheid, respect voor diversiteit en reflectievermogen over continuïteit en verandering in een langetermijnperspectief.
- 10 Inzicht hebben in de werking van de archieven en erfgoedinstellingen.
- 11 Digitale methodes, hulpmiddelen en -strategieën kunnen toepassen tijdens een onderzoeksproces (ontdekken, verzamelen, verrijken, visualiseren, verspreiden).

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Excursie, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Er worden geen lesopnames voorzien.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Slides

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: Reader

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Andere

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Onderwijsbegeleiders Davy Verbeke en Tineke Van Gassen bieden ondersteuning bij het zelfstandig werk.

(Goedgekeurd)

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De periodieke evaluatie gebeurt op basis van de reader en de tijdens de colleges verstrekte informatie en de PP's beschikbaar op Ufora.

De permanente evaluatie bestaat uit een individueel werkstuk waarbij een artikel voor een academisch historisch tijdschrift, een publiekshistorisch project of een onderzoeksproject wordt voorzien van historische illustraties. Op basis van de gevonden beelden bouwen studenten een virtuele mini-tentoonstelling met digitaal collectie- en publicatieplatform Omeka S. Elk beeld wordt gemetadateerd, beschreven en gecontextualiseerd. De student verantwoordt tevens zijn zoekstrategie en de keuze van de beelden.

Eindscoreberekening

50% periodieke evaluatie - 50% permanente evaluatie

Studenten die minder dan 10/20 halen voor één van de onderdelen kunnen niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als in dat geval de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (nl. 9/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot examen op een ander tijdstip doorheen het academiejaar
2. Mogelijkheid tot feedback op een ander tijdstip
3. Mogelijkheid tot extra ondersteuning voor de opdracht.

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>